

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Förskolan Backa läsår 2022-2023

Likabehandlingsplan

Backas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Läsår

2022-2023

Utvärderas: maj 2023

Innehåll

Förebyggande/Främjande arbete	5
Sex former av diskriminering	5
Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier	5
Förbud mot repressalier	5
Grunduppgifter	6
Verksamhetsformer som omfattas av planen	6
Ansvariga för planen	6
Planen gäller till.....	6
Övergripande policy	6
Barnens/Elevernas delaktighet	6
Personalens delaktighet	6
Vårdnadshavares delaktighet.....	6
Förankring av planen.....	6
Utvärdering.....	7
Resultat av utvärderingen av planen för 2021-2022.....	8
Mål för 2022-2023	9
Uppföljning	9
Utvärdering.....	9
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	9
Ansvarig för att årets plan utvärderas	9
Resultat av utvärderingen i maj 2023	9
Del 1. Främjande och förebyggande insatser	10
Åtgärda	10
Mot diskriminering	10
Mot trakasserier/kränkningar	10
Mot sexuella trakasserier	10
Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2022-2023	10
Undersöka.....	11
Kartläggningsmetoder.....	11
Dokumentation	11
Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 22/23	11
Analysera.....	12
Utvärdering av analysen under 2022-2023	12
Uppfölja och utvärdera	13
Uppföljning	13
Utvärdering.....	13
Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året 22/23	13
DEL 2. Backas handlingsplan mot diskriminering och trakasserier	14
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	14

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier	14
Hur ska barnet göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?.....	14
Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?	15
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen	15
Rutiner för uppföljning	15
Rutiner för dokumentation	16
Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:	16
Ansvarsförhållande	16
Anmälan Socialförvaltningen	16
Anmälan	17
Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete.....	18
Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen	18
Bilaga 3 Digitala mallar:	19
Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet.....	19
Uppföljning och utvärdering	19
Bilaga 4 Definitioner	20
Kränkande behandling.....	20
Diskriminering.....	20
Trakasserier	20

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Ansvariga för planen

Rektor Sofie Tornell

Biträdande rektor Therese Åkesson

Planen gäller från

Datum: 2022-08-15

Planen gäller till

Datum: 2023-08-14

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Barnens/Elevernas delaktighet

Barnen görs medvetna om och delaktiga i trygghetsarbetet genom samtal utifrån situationer i den dagliga verksamheten. Varje år genomförs intervjuer med barnen utifrån ålder och mognad, som belyser deras tankar kring trygghet på förskolan

Personalens delaktighet

Alla arbetslag är delaktiga i framtagande av ny plan på utvärderingstillfället i april/maj. Det förekommer fortlöpande diskussioner i personalgruppen kring värdegrundsfrågor i den dagliga utbildningen men även på personalmöten, i processreflektionen, kompetensutvecklingsdagar och andra gemensamma forum.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavarna har dagliga samtal med personalen kring barnets trygghet och trivsel. Vid utvecklingssamtal kan fördjupade samtal ske samt att förskolan erbjuder samtal under läsåret vid behov. Vårdnadshavarna har möjlighet att delta i en enkät kring förskolans utbildning och undervisning.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanens innehåll förankras hos barnen genom olika temaarbeten, samtal och andra uttrycksformer. Planen förankras hos personalen genom kontinuerliga samtal och diskussioner i olika gemensamma forum. Den nya likabehandlingsplanen har utformades utifrån alla arbetslags utvärderingar under april/maj 2022.

Utvärdering

Likabehandlingsplanen har systematiskt följts upp och utvärderats på arbetslagens långa reflektionspass. Vårdnadshavare, barn samt personal har svarat på en enkät kring trygghet och trivsel. Utvärdering av förra läsårets plan har skett på avdelningarnas reflektionspass i april/majmånad 2022, vilket gör att all personal har varit delaktiga i utvärderingen.

Resultat av utvärderingen av planen för 2021-2022

Resultat av utvärderingen i maj 2022

- Alla arbetslag har under 2021/2022 tillsammans med förste förskollärare arbetat med att följa upp sina mål på de längre reflektionspassen några gånger/termin. I processreflektionen (område Västs systematiska kvalitetsarbete) berörs målen i likabehandlingsplanen och pedagogerna reflekterar tillsammans över hur de arbetar för att bryta normer kring diskrimineringsgrunderna som ligger till grund för utvärderingen av Likabehandlingsplanen under maj/juni 2022.
- Pedagogerna på Backa har lyckats med att förmedla en stor acceptans i barngruppen kring att vi alla jobbar på olika saker. Barnen uttrycker ofta att så är fallet och att det inte är något konstigt med det. Det kan ibland bli utmaningar för de allra yngsta som ännu inte erövat det verbala då de andra barnen har svårt att tolka icke verbal kommunikation. Pedagogerna kan bli tydligare med att "stopp" kan betyda flera olika saker, särskilt med de yngsta barnen. Stopp blir ett bra verktyg att använda för att förebygga konflikter. Snälla händer blir ett bra verktyg för att arbeta förebyggande och främjande. Det blir ett begrepp som läggs utanför barnet vilket motverkar risk att hamna i skuld. Det upplevs lättare för barnen att prata om begreppet i sig och att barnens händer behöver stöttning. Det blir mer framkomligt än om man hamnar i att det blir för personligt, minskar risken för att känna sig kränkt eller påhoppad. Barnen använder begreppet gentemot varandra i leken, i argumentation och i konflikthantering. Barnen kan i större utsträckning uttrycka sina tankar kring pedagogernas agerande.
- Vi-tänk tillsammans med barnen där det inte görs skillnad mellan vuxna och barn ur delaktighetsperspektiv/ inflytande.
- Pedagogerna behöver sällan be om hjälpen utan kollegan finns där och stöttar upp spontant. Pedagogerna har samsyn i arbetslaget och strävar mot samma mål.
- Förskolan Backa har arbetsformer som främjar likvärdigt bemötande för alla barn oavsett ålder. Genom pedagogernas medvetna förhållningssätt kring att alla har olika saker att träna på och gärna stöttar varandra i det. Detta visar sig genom en större acceptans bland barnen. Dock finns det mer att arbeta vidare på, då det förekommer att de äldre barnen talar nedsättande om de yngsta. Samsyn bland pedagogerna kring hur man bemöter barn likvärdigt utifrån ålder.

Slutsats: Förskolan Backa behöver hålla i och fortsätta sitt arbete kring bemötande av barn oavsett ålder. Backa kan använda sitt förhållningssätt "snälla händer" i arbetet kring andra diskrimineringsgrunder.

Mål för 2022–2023

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

- Bryta normer kring alla diskrimineringsgrunderna genom ett medvetet förhållningssätt kring allas rättigheter oavsett bakgrund. Alla möten är viktiga och vi bemöter varandra med respekt.
- Noll tolerans mot trakasserier och kränkningar i form av hot och våld mellan barn-barn och barn-vuxen.

Uppföljning

Varje månad följer arbetslagen upp målen genom processreflektionen (Backas systematiska uppföljnings- och kvalitetsverktyg).

Utvärdering

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Årets plan utvärderas senast i april/maj 2023 enligt vårt årshjul.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

- Rektor Sofie Tornell
- Biträdande rektor Therese Åkesson

Resultat av utvärderingen i maj 2023

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

Mot diskriminering

- Vi fokuserar detta år på att bryta normer kring etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Mot trakasserier/kränkningar

- Genom att dela in barnen i mindre grupperingar under större delen av dagen är pedagogerna närvarande och har möjlighet att förebygga trakasserier och kränkningar och främja ett gott bemötande.

Mot sexuella trakasserier

- Vi går trygghetsvandringar för att ta reda var otrygga platser kan uppstå och upplevas. Vi ser till att sprida ut pedagogerna i alla miljöer både utomhus och inomhus för att inget barn ska utsättas för sexuella trakasserier. Vi ser vinster i att ha närvarande pedagoger som kan avleda och visa på hur vi är goda kamrater för varandra.

Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2022-2023

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

Vi kartlägger trygghet, trivsel, jämställdhet och likabehandling så här:

- Pedagogerna tillsammans med förstelärare/ biträdande rektor kartlägger om det finns några risker i den pedagogiska miljön där barns lika rättigheter och möjligheter kan begränsas. Detta sker på långreflektionen i april/maj månad 2022 där pedagogerna på individ-, grupp- och förskolenivå funderar över vilka normer som finns på just vår förskola.

Dokumentation

Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt. Så här gör vi:

- Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt var fjärde vecka på reflektionstiden. Pedagogerna tar stöd av processreflektionen som utarbetats i område väst.

Händelser som upplevs vara **trakasseri**, **sexuellt trakasseri** eller en **kränkning**¹, ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasseri utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

www.do.se

Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 22/23

¹ Bilaga 5

Analysera

Varje arbetslag diskuterar utifrån frågeställningar kring vilka normer som förskolan har och om och hur vi kan förändra dem. De diskuterar även om miljön är jämställd eller inte och om det finns några risker i miljön utifrån diskrimineringsgrunderna. Utifrån sina diskussioner kommer varje avdelning fram till ett mål som de ska följa upp, undersöka, utveckla och analysera under 2022/2023.

Utvärdering av analysen under 2022–2023

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

Var fjärde vecka träffas pedagogerna för att reflektera, dokumentera och analysera arbetet kring sitt uppsatta mål. Vi använder oss av pedagogisk dokumentation samt reflektioner och samtal.

Biträdande rektor/ förste förskollärare samt arbetslag följer upp om och hur utbildningsinsatsen kring normkritiskt tänkande haft för genomslag i verksamheten.

Biträdande rektor/ förste förskollärare diskuterar med varje medarbetare på läsårets medarbetarsamtal kring pågående jämställdhetsarbete.

Utvärdering

Varje läsår genomför barn, vårdnadshavare och pedagoger en trivsel-trygghetsenkät. Enkätsvaren analyseras och olika handlingsplanen upprättas avdelningsvis. Planen ska kontinuerligt följas upp på förskolemöten, långreflektionspassen och utvärderas i likabehandlingsgruppen. På höstens medarbetarsamtal följer rektor upp hur varje medarbetare kommer att arbeta med att nå målen i likabehandlingsplanen.

Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året 22/23

DEL 2. Backas handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klagör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkt.

Hur ska barnet göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna

rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/trygghetsteam för råd.

- Vid händelse där hot och våld förekommit finns separat handlingsplan. Den finns publicerad på Sharepoint samt förskolans drive (krispärm).
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

Om barnet upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringssystemet STELLA Elev.

Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att ett barn kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserier upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.

- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.
- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn eller den som tog emot händelsen som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringssystemet STELLA Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av arbetslaget tillsammans med förstelärare och rektor och handlingsplan upprättas för vid behov för att kunna arbeta förebyggande och främjande. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. (Bilaga 1)
- När personal kränker barn gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- Therese Åkesson, bitr rektor, tel: 072-8535160 epost: therese.akesson@katrineholm.se
- Sofie Tornell, rektor, telefon: 0150-572 96, epost: sofie.tornell@katrineholm.se

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära. Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad

- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Då det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg om att anmälan skett. Då det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
juli	
augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
september	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
december	

Bilaga 3 Digitala mallar:

Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet

Diskrimineringsgrund	Undersöka (Vad upptäcktes?)	Analys (Vad tror vi att det beror på?)	Åtgärd (Vad ska vi göra för att förbättra?)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Uppföljning och utvärdering

Diskrimineringsgrund	Datum	Deltagande i utvärderingen	Uppföljning och utvärdering (Resultat av insatserna och hur vi går vidare)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Bilaga 4 Definitioner

Kränkande behandling

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (utan koppling till diskrimineringsgrund)

När en elev blir kränkt av skolpersonal eller elev utan att kränkningen har en koppling till diskrimineringsgrunder är det fråga om kränkande behandling.

Systematiska kränkningar kallas för mobbning.

Diskriminering

Elev utsätts av skolan (kopplat till diskrimineringsgrund)

När en elev missgynnas av skolan som institution, och detta har koppling till en diskrimineringsgrund, är det fråga om diskriminering.

Trakasserier

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (kopplat till diskrimineringsgrund).

När en elev blir kränkt av en annan elev och kränkningen har en koppling till en diskrimineringsgrund är det fråga om trakasserier.

<http://friends.luvit.se/LuvitPortal/plugins/agera-alltid/index.htm?courseid=5000>